

KRITIKA

Dizajnerski popek

Ana Schnabl

Na vrhuncu poletja smo dočakali avtorski prvenec **Daniela Petkoviča** Terra umbilicus, ki je nastal v sodelovanju z ekipo avtorjev z različnih umetniških področij, in sicer z **Urbanom Belino** (scenografija, video okolje), **Evanom** oziroma **Slavišo Stevanovičem** (glasba) in **Jankom Ovnom** (oblikovanje svetlobe). Napovedno besedilo multimedijskega projekta koncepta in vsebine ni razjasnilo, ravno nasprotno, koncept in vsebino je *mistificiralo*. Napovedim predstav običajno ne prisojam pomembne vloge, moja kritika pa se v primeru Terre umbilicus prične prav tam, saj je hermetičnost napovednega besedila simptom eklektičnosti in nedostopnosti uprizorjenega dela. Terra umbilicus je za svojo vsebino poskušala velike besede o sprejmenjenih normah, spremenjenih stanjih zavesti in deviantnih oblikah obstoja, stvarni material pa je prej kot o raziskavi zadanih tematik pričal o estetskih izbirah, o katalogu skonstruiranih podob, ki naj bi učinkovale kot spremenjena stanja in deviantne oblike obstoja. Predstava si je oprtala označevalce nezavednega in pozabila, da nezavedno ni uprizorljivo neposredno, da ni niti psihološko stanje niti čustvo, ki bi ga bilo mogoče za gledalca ali poslušalca skicirati.

Predstava Popek sveta (zemlje) se je trudila, da bi zaorala ledino gledališke psihomagije à la Jodorowsky – kar je na naših (soc)realističnih tleh samo po sebi

Stvarni material je prej kot o raziskavi zadanih tematik pričal o estetskih izbirah, o katalogu skonstruiranih podob.

novost. Intenco predstave je bilo mogoče ujeti v nedomačni atmosferi, ki je puhtela iz stebrnih videoprojkcij, temačne glasbe in Petkovičevega glasu. Glas je pogosto zaživel povsem avtonomno, najprej zaradi jakosti ozvočenja, nato pa še zaradi nenavadne neprizadetosti – kljub Petkovičevim fizičnim akcijam glas ni trenil, ni interpretiral, temveč komentiral. Najmočnejše sredstvo predstave se je odcepilo celo od pomena besed, zevalo je kot ritem, kot zvok in kot prisluh. Podoba, glasba in glas: to troje je zadostilo magiji, ki jo je predstava želela proizvesti. Ples, performativni elementi, igra: to troje je magijo, ki jo je predstava nevede že proizvajala, osladilo, jasno in učinkovito kuliso je pojasnjevalo s patetičnimi rešitvami: kot da nedomačnim gibanjem, kot da nedomačnim vedenjem (akterjeve široko odprte oči, ki strmijo in vabijo v blaznost; srebajoče pitje lastne slin; brisanje tal) in še vedno lepim plesanjem (kjer prepoznamo lepoto, ni razloga za psihoze). Terra umbilicus je svoji multimedijskosti podlegla na najslabši možen način, saj posameznim elementom ni dovolila razvoja, ni jim dala časa, ki bi ga potrebovali, pač pa jim je razvoj in čas odmerjala, jih povsem nemagično kopicila in se kot celota sesula v patchwork.

Popek sveta je želel gledalcem ponuditi halucinogeno izkušnjo, a je obtičal pri halucinaciji kot dizajnerskemu produktu, pri nekoliko naivnem razumevanju »čudnega« in »odklonskega«: za čudno in odklonsko velja isto kot za nezavedno, saj ju namreč ni mogoče posnemati ali poustvariti. V popek sveta bo treba, če želimo »najti izgubljeno središče«, zreti dlje in bolj previdno. Mogoče bo treba poskusiti znova. Petkovič je v prvencu izbrano smer nakazal, v prihodnosti pa bo, se nadejam, imel priložnost, da jo tudi jasneje in bolj prepričljivo artikulira. x

Page: 24

Reach: 112000

Country: SLOVENIA

Size: 300 cm2

2 / 2

Predstava Terra umbilicus, multimedijski avtorski prvenec Daniela Petkovića, si je optala označevalce nezavednega, pri tem pa pozabila, da nezavedno ni neposredno uprizorljivo. [📷 Nada Žgank](#)